

en uitdrager van deze gedachte. U zult door geregelde lezing van het orgaan van ons front, *Volksgesondheid*, gelegenheid krijgen, om zich over deze organisatie tot in bijzonderheden te oriënteren.

Utrecht, 24 September 1942

K. KEIJER,

Leider van het Medisch Front.

IS DE N. VAGUS FIGURANT BIJ DE REFLECTORISCHE ANGINA PECTORIS?

In de belangwekkende klinische les van dr. C. L. C. VAN NIEUWENHUIZEN in het nummer van 12 September van ons *Tijdschrift* wordt de n. vagus zelfs niet genoemd. Zou hij in het geheel geen beteekenis hebben bij het ontstaan van angina pectoris, uitgaande van een maagzweer, een sterk gespannen galblaas, een galsteencoliek en dergelijke? Voor deze gebieden is de n. vagus behalve motorische en secretorische ook gevoelszenuw. Indien de afferente zenuwvezels, bij die ziekte toestanden betrokken, sterk geprikkeld worden en deze prikkels overbrengen naar het vaguscentrum, dan is overschakeling daarvan naar efferente vezels onder andere naar het hart en de slagaderen daarvan mijns inziens een voor de hand liggende mogelijkheid. En als we nu weten, dat de vagus behalve zijn remmende werking op de hartspier een samentrekkende **werking** heeft op de kransslagaderen, dan is een krampstoestand hiervan onder deze omstandigheden te verwachten met als gevolg ischaemie of hypoxaemie van de hartspier, dus de toestand, die tegenwoordig beschouwd wordt als de *conditio sine qua non* voor het uitbreken van een aanval van angina pectoris. Juist bij deze patiënten, die meestal nog niet zoo oud zijn als de door de gewone angina pectoris bezochten en dus gewoonlijk nog niet zulke arteriosclerotische kransslagaderen hebben, kan men zich het voorkomen van echte krampen van de artt. coronariae goed voorstellen. Hoe daarbij de prikkeling van de afferente zenuwvezels van het hart hevige angst- en/of pijngevoelens kunnen doen ontstaan en langs welke wegen, kan hier buiten beschouwing worden gelaten. Het gaat hier slechts over de vraag, of het parasymphatische zenuwstelsel in hooger mate niet bij de beschouwing van deze processen moet worden betrokken en of de practijk daarvan misschien eenig nut zou kunnen hebben bij voorbeeld door toevoeging van atropine aan de gebruikelijke pijnstillende middelen ter bestrijding van deze reflectorisch opgewekte hartkrampaanvallen.

Zeist, 19 September 1942

C. VAN GELDER

BERICHTEN

BUITENLAND

BELGIE. — BLOEDTRANSFUSIEDIENST TE LUIK. Blijkens het verslag van den bloedtransfusiedienst van het Roode Kruis te Luik gebruikt men in de meeste gevallen (ten hoogste zeven dagen) geconserveerd bloed. Met de resultaten is men tevreden (*Archives médicales Belges* 1942, blz. 419).

DUITSCHLAND. — EEN TEHUIS VOOR SLECHTHOORENDEN. De „Reichsbund der Deutschen Schwerhörigen” heeft te Görlitz het eerste Deutsche tehuis voor slechthoorenden gebouwd. Er is een consultatiebureau (Hörmittelberatungsstelle) aan verbonden. Ook geeft het gelegenheid tot heropleiding en werkverschaffing (*Zeitschrift für aertzliche Fortbildung* 1942, blz. 397).

— TOENEMING VAN HET AANTAL VROUWELIJKE STUDENTEN. Uit Göttingen wordt gemeld dat het aantal vrouwelijke studenten in den laatsten tijd sterk toeneemt (*Zeitschrift für aertzliche Fortbildung* 1942, blz. 397).

— VEELVULDIGHEID VAN HOOIKOORTS. Men schat het aantal hooikoortslidder in Duitschland op een half millioen. Hooidarbeiders lijden twintig maal meer aan de ziekte dan de gemiddelde bevolking (*Münchener medizinische Wochenschrift* 1942, blz. 737).

— PROFESSOR KAISERLING OVERLEDEN. De patholoog-anatoom KAISERLING, vóór zijn emeritaat vele jaren ordinarius te Koningsbergen en bekend door zijn methode tot